

RAPORT Z WIZYTACJI

(profil praktyczny)

dokonanej w dniach 7-8 kwietnia 2017 r. na kierunku lekarskim

prowadzonym

na Wydziale Lekarskim I

Uniwersytetu Medycznego

im. Karola Marcinkiewicza w Poznaniu

Warszawa, 2017

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	4
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej.....	4
1.2. Informacja o procesie oceny	4
2. Podstawowe informacje o programie kształcenia na ocenianym kierunku.....	4
3. Ogólna ocena spełnienia kryteriów oceny programowej	6
4. Szczegółowy opis spełnienia kryteriów oceny programowej.....	8
Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni.....	8
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1	8
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	9
Dobre praktyki	10
Zalecenia	9
Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia	10
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2.....	11
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	14
Dobre praktyki	15
Zalecenia	15
Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia	16
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3.....	16
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	18
Dobre praktyki	18
Zalecenia	18Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia	19
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4.....	19
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	20
Dobre praktyki	21
Zalecenia	21
Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia.....	22
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5.....	22
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	22
Dobre praktyki	22
Zalecenia	
Kryterium 6. Umiędzynarodowienie procesu kształcenia	23
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6.....	23

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	24
Dobre praktyki	24
Zalecenia	24
Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia	25
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7.....	275
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	27
Dobre praktyki	27
Zalecenia	27
Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągnięcia efektów kształcenia	28
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8.....	2830
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	29
Dobre praktyki	29
Zalecenia	30
5. Ocena dostosowania się jednostki do zaleceń z ostatniej oceny PKA, w odniesieniu do wyników bieżącej oceny.....	31
Załączniki:	32
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia.....	32
Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego	33
Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych.....	34
Załącznik nr 4. Wykaz nauczycieli akademickich, którzy mogą być zaliczeni do minimum kadrowego kierunku (spośród nauczycieli akademickich, którzy złożyli oświadczenie o wyrażeniu zgody na zaliczenie do minimum kadrowego).....	35
Załącznik nr 5. Wykaz nauczycieli akademickich, którzy nie mogą być zaliczeni do minimum kadrowego kierunku (spośród nauczycieli akademickich, którzy złożyli oświadczenie o wyrażeniu zgody na zaliczenie do minimum kadrowego).....	47
Załącznik nr 6. Wykaz modułów zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa	52
Załącznik nr 7. Informacja o hospitowanych zajęciach i ich ocena	53

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodnicząca: prof. dr hab. Krystyna Sztefko, członek PKA

Członkowie:

1. prof. dr hab. Piotr Kurnatowski – ekspert PKA
2. dr Tomasz Dawiskiba – ekspert PKA
3. lek. Krystyna Pierzchała – ekspert PKA – przedstawiciel pracodawców
4. mgr Piotr Pokorny – ekspert PKA ds. postępowania oceniającego
5. Bartłomiej Majewski – ekspert PKA ds. studenckich

1.2. Informacja o procesie oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku lekarskim prowadzonym na Wydziale Lekarskim I Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2016/2017, w związku z upływem sześciu lat od przyznania ostatniej oceny. Polska Komisja Akredytacyjna po raz trzeci oceniała jakość kształcenia na wskazanym wyżej kierunku. Do tej pory w ramach procedur oceny dwukrotnie przyznano ocenę pozytywną.

Władze Uczelni i Wydziału stworzyły bardzo dobre warunki do pracy Zespołu Oceniającego (ZO). Raport ZO został opracowany na podstawie raportu samooceny, a także dokumentacji przedstawionej w toku wizytacji, hospitacji zajęć dydaktycznych, analizy losowo wybranych prac etapowych oraz zaliczeniowych, wizytacji bazy naukowo-dydaktycznej, a także spotkań i rozmów przeprowadzonych z Władzami Uczelni i Wydziału, pracownikami oraz studentami ocenianego kierunku, Samorządem Studenckim, pracownikiem Biura Karier, z osobami i gremiami odpowiedzialnymi za wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia, a także z interesariuszami zewnętrznymi, tj. przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego. Przed rozpoczęciem wizyty, po jej pierwszym dniu oraz przed zakończeniem dokonano wstępnych ustaleń i podsumowań, o których Przewodniczący Zespołu poinformował Władze Uczelni i Wydziału na spotkaniu podsumowującym.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o programie kształcenia na ocenianym kierunku

(jeśli kierunek jest prowadzony na różnych poziomach kształcenia, informacje należy przedstawić dla każdego poziomu kształcenia)

Nazwa kierunku studiów	Lekarski
Poziom kształcenia	Jednolite studia magisterskie

(studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)		
Profil kształcenia	Praktyczny	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	Stacjonarne i niestacjonarne	
Nazwa obszaru kształcenia, do którego został przyporządkowany kierunek (w przypadku, gdy kierunek został przyporządkowany do więcej niż jednego obszaru kształcenia należy podać procentowy udział liczby punktów ECTS dla każdego z tych obszarów w liczbie punktów ECTS przewidzianej w planie studiów do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia)	Obszar nauk medycznych, nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej	
Dziedziny nauki/sztuki oraz dyscypliny naukowe/artystyczne, do których odnoszą się efekty kształcenia na ocenianym kierunku (zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 8 sierpnia 2011 w sprawie obszarów wiedzy, dziedzin nauki i sztuki oraz dyscyplin naukowych i artystycznych, Dz.U. 2011 nr 179 poz. 1065)	Dziedzina: Nauki medyczne Dyscyplina: Medycyna	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS przewidziana w planie studiów do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia	12 semestrów 360 punktów ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych / liczba godzin praktyk	120 godzin/rok studiów (przez 5 lat) Łącznie 600 godzin 20 punktów ECTS	
Specjalności realizowane w ramach kierunku studiów	n/d	
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwentów	Lekarz	
Liczba nauczycieli akademickich zaliczanych do minimum kadrowego	107	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	1385	200
Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów na studiach stacjonarnych	5700	5700

3. Ogólna ocena spełnienia kryteriów oceny programowej

Kryterium	Ocena stopnia spełnienia kryterium ¹ Wyróżniająca / W pełni / Zadawalająca/ Częściowa / Negatywna
Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni	W pełni
Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia	W pełni
Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia	Zadawalająco
Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia	W pełni
Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia	W pełni
Kryterium 6. Umiejdzynarodowienie procesu kształcenia	W pełni
Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia	W pełni
Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągania efektów kształcenia	Wyróżniająco

W odpowiedzi na raport Uczelnia rzetelnie ustosunkowała się do każdej z uwag przedstawionych przez PKA. W odniesieniu do kryterium 2 (program kształcenia oraz możliwości osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia) Uczelnia wprowadziła od roku akademickiego 2017/2018 ujednolicone wzory sylabusów, skorygowała liczby godzin odpowiadających punktom ECTS. Rozpoczęto także ujednolicanie regulaminów zajęć. W odniesieniu do kryterium 3, które ocenione zostało przez PKA jako zadawalające, Uczelnia zapewnia o przygotowywaniu i wypracowywaniu propozycji zmian funkcjonowania wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia. Realizacja tych propozycji może przynieść ewentualną poprawę funkcjonowania systemu w roku akademickim 2017/2018. Odpowiedź Uczelni na uwagi zawarte w raporcie wskazuje na pełne zrozumienie konieczności poprawy funkcjonowania systemu jakości. Powyższe wyjaśnienia uzasadniają do zmianę (podwyższenie) oceny dla kryterium 3 na w pełni.

Tabela 1

Kryterium	Ocena spełnienia kryterium ¹ Wyróżniająca / W pełni / Zadawalająca/ Częściowa
Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia	W pełni

¹ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów kształcenia różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

4. Szczegółowy opis spełnienia kryteriów oceny programowej

Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni

1.1.Koncepcja kształcenia

1.2.Prace rozwojowe w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej właściwych dla kierunku studiów

1.3.Efekty kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

1.1. Koncepcja kształcenia na kierunku lekarskim prowadzonym na Wydziale Lekarskim I Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu jest zgodna ze *Strategią rozwoju Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu na lata 2013-2020* uchwaloną przez Senat Uczelni (Uchwała Nr 24/2013 z dnia 23 marca 2013 r.) oraz *Misją i Strategią Wydziału Lekarskiego I* uchwaloną przez Radę Wydziału (RWL1 11-2013/2014 z dnia 23 września 2013 r.), dokumentami upublicznionymi (na stronie internetowej). Realizowanymi są wszystkie cele strategiczne, a głównie dydaktyczne (poprawy jakości kształcenia, warunków studiowania, umiędzynarodowienia studiów), badawcze (wzrost liczby prowadzonych badań naukowych i ich umiędzynarodowienie oraz komercjalizacja, wspieranie działalności jednostek Uczelni oraz młodych pracowników naukowych, a także studentów o wybitnym potencjale naukowym), rozwój działalności usługowej Uczelni (sprawowanie wysokospecjalistycznej opieki zdrowotnej w ramach systemu ochrony zdrowia, opracowanie oferty działalności usługowej Uczelni, skierowanie informacji o realizacji działalności usługowej do potencjalnych odbiorców). Koncepcja kształcenia realizuje cele polityki jakości, czego gwarantem jest sprawnie działający System Zapewnienia Jakości Kształcenia. Koncepcja kształcenia jest także zorientowana na potrzeby otoczenia, w tym potrzeby rynku pracy (zapoznajanie studentów z nowoczesnym sprzętem diagnostycznym, aktualnymi metodami diagnozowania i leczenia chorych).

Uczelnia uwzględnia w koncepcji kształcenia standardy określone w załączniku nr 1 do rozporządzenia MNiSW z dnia 9 maja 2012 r. w sprawie standardów kształcenia dla kierunków studiów: lekarskiego, lekarsko-dentystycznego, farmacji, pielęgniarstwa i położnictwa (Dz. U 2012, poz. 631). Zgodnie z wymaganiami standardów przewidziana jest, do realizacji w trakcie poszczególnych lat studiów, autonomiczna oferta pozastandardowa (61 różnych zajęć do wyboru) w wymiarze wskazanym w przepisach. W koncepcji kształcenia, jej realizacji oraz rozwoju uwzględniono umiędzynarodowienie procesu kształcenia (m.in. wymiana studentów i pracowników w ramach programu Erasmus + oraz umów dwustronnych, prowadzenie English Division, obowiązkowego kursu weryfikującego i utrwalającego wiedzę z zakresu nauk podstawowych (zorganizowanego we współpracy z wiodącą na międzynarodowym rynku amerykańską firmą Kaplan Medical), utworzenie partnerskiego programu edukacyjnego wraz z brytyjską firmą edukacyjną Medipathways i londyńskim Uniwersytetem Buckingham). Studia realizowane są w języku polskim w formie studiów stacjonarnych i studiów płatnych, które nazywane są niestacjonarnymi. Studenci obu tych form studiów studiują według tego samego programu, bez podziału grup studenckich zależnie od formy studiów.

W ustalaniu koncepcji kształcenia przez 28-osobową (w tym 2 studentów) Radę Programową uczestniczą zarówno interesariusze wewnętrzni, jak i zewnętrzni (m.in. Prezes Wielkopolskiej Izby Lekarskiej), co potwierdzili nauczyciele akademicy i studenci podczas spotkania z

Zespołem Oceniającym PKA. Współpraca z interesariuszami stwarza możliwość rozwoju koncepcji kształcenia zgodnie z celami zawartymi w Strategii Rozwoju Uczelni.

1.2. Zarówno z Raportu samooceny jak i z informacji uzyskanych w Dziekanacie wynika, że na Wydziale nie są prowadzone prace rozwojowe w obszarach działalności zawodowej, do których odnoszą się efekty kształcenia. W projektowaniu programu kształcenia na ocenianym kierunku, jak również w jego realizacji i doskonaleniu w ostatnich 5 latach wykorzystywano natomiast wyniki badań naukowych realizowanych w ramach finansowania przez Narodowe Centrum Nauki - 36 grantów; Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego – 26 grantów; Narodowe Centrum Badań i Rozwoju – 7 grantów; Skarb Państwa- Centrum Systemów Informacyjnych Ochrony Zdrowia – 1 grant; Fundację Nutricia - 1 grant, jak również projektów finansowanych ze środków unijnych w ramach Programu Innowacyjnej Gospodarki, Programu Badań Stosowanych w ścieżce A, a także Mechanizmu Finansowego EOG 2009-2014 i Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2009-2014 oraz Ministerstwa Zdrowia PL07. Osiągnięcia badawczo-rozwojowe są wykorzystywane w realizacji programu kształcenia z uwzględnieniem kompetencji zawodowych przyszłych lekarzy Uczelnia troszczy się jednocześnie o kształtowanie postaw przyszłych lekarzy w zakresie kultury i poszanowania obyczajów akademickich w atmosferze wolności, równości i zasad współpartnerstwa. Jako wspólnota pracowników, studentów, doktorantów i absolwentów WLI kreuje model uniwersalnego wykształcenia akademickiego, upoważniającego do wykonywania zawodów zaufania publicznego o wysokich normach etycznych. Jednym z celów strategicznych Uczelni jest zacieśnianie współpracy z otoczeniem społeczno – gospodarczym tj. dostosowywanie programów oraz metod kształcenia do potrzeb rynku pracy poprzez stałą współpracę UM w Poznaniu z pracodawcami, Wielkopolską Izbą Lekarską czy też z władzami miasta i województwa. WLI współpracuje od lat w w zakresie projektów naukowych z Wydziałami Uniwersytetu im. A Mickiewicza, Politechniki Poznańskiej, Uniwersytetu Przyrodniczego i Polskiej Akademii Nauk, co przy profilu ogólnoakademickim, jaki jest aktualnie obowiązującym, ma istotne znaczenie dla procesu kształcenia.

Uczelnia stawia sobie za cel jak najlepsze kształcenie studentów przekazując im wiedzę na jak najwyższym poziomie europejskim i światowym. Zapewnia im możliwość zdobywania umiejętności w stale rozbudowującej się i unowocześnianej bazie dydaktycznej np. Centrum Innowacyjnych Technik Kształcenia, Centrum Symulacji Medycznych. Nowoczesność kształcenia widoczna jest m.in. w wykorzystywaniu prac prowadzonych w Katedrze Genetyki Medycznej nad etiologią wrodzonych wad kończyn czy genetycznie uwarunkowanych chorób narządu wzroku.

Udział poszczególnych nauczycieli akademickich w procesie kształcenia w większości skupia się na obszarze obejmującym zakres merytoryczny prowadzonych przedmiotów (zgodnie ze specjalizacją posiadaną przez nauczyciela). Odczuwalne jest przekonanie o braku zasadniczego wpływu kadry na kształt programu kształcenia (w granicach obowiązujących standardów kształcenia). Kadra pozytywnie ocenia jednak swój wpływ na budowanie pozastandardowej oferty Uczelni.

1.3. Zakładane kierunkowe efekty kształcenia uwzględniają zakres efektów w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, a także w zakresie znajomości języka obcego zgodnie z efektami kształcenia zawartymi w standardach kształcenia dla kierunku lekarskiego (Rozporządzenie MNiSW z dnia 9 maja 2012 r. poz. 631), co potwierdza, opracowana i przedstawiona do wglądu ZO, matryca efektów kształcenia. Zaplanowane efekty kształcenia stwarzają realną możliwość ich realizacji i weryfikacji. Osiągnięcie wszystkich efektów kształcenia pozwala na uzyskanie uprawnień do wykonywania zawodu lekarza. W kontekście orientacji na oczekiwania i potrzeby otoczenia zewnętrznego w tym w szczególności rynku

pracy, należy wskazać, że jednym ze sposobów weryfikacji efektów kształcenia są opinie interesariuszy zewnętrznych, u których studenci realizują kształcenie praktyczne.

Szczegółowy opis założonych efektów kształcenia dla ocenianego kierunku dostępny jest dla studentów w Dziekanacie obsługującym kierunek. Studenci ponadto mają możliwość zapoznania się z efektami kształcenia za pośrednictwem ustnej informacji udzielanej przez nauczycieli na pierwszych zajęciach z prowadzonego przez nich kursu oraz z sylabusów poszczególnych przedmiotów udostępnianych przez prowadzących i dostępnych na stronie internetowej Uczelni pod adresem:

<http://wl1.ump.edu.pl/informacje-wydzialowe/przewodniki-dydaktyczne>. Dla studentów informacje zawarte w sylabusach są przydatne w toku studiów i w ich opinii sylabusy są prawidłowo udostępniane. Studenci obecni na spotkaniu z ZO stwierdzili, iż efekty kształcenia na ich kierunku są sprawdzalne w praktyce oraz odpowiadają na potrzeby rynku pracy i przyszłego wykonywania zawodu. Studenci wysoko oceniają uzyskane efekty kształcenia, w szczególności w zetknięciu z praktyką.

Istnieje całkowita zgodność efektów kształcenia dla studiów prowadzonych w formie stacjonarnej i niestacjonarnej.

Wszystkie efekty kształcenia założone do realizacji są możliwe do ich osiągnięcia.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Ocena w pełni

Koncepcja kształcenia, metody kształcenia oraz plany rozwoju kierunku bazują na zmieniających się potrzebach rynku pracy oraz stale rosnących potrzebach i świadomości studentów. Zakładane efekty kształcenia są zgodne ze standardami określonymi w Rozporządzeniu i zarazem odpowiadają potrzebom pracodawców, którzy niejednokrotnie zatrudniają absolwentów ocenianego kierunku w swoich jednostkach, mając na uwadze bardzo dobre przygotowanie do wykonywania zawodu.

Plany rozwoju przewidują dostosowanie oferty dydaktycznej do oczekiwań interesariuszy zewnętrznych w ramach przedmiotów określonych w programie studiów, które nie wynikają bezpośrednio ze standardów kształcenia.

Program studiów jest ściśle regulowany przepisami prawa, ale jest w pewnym zakresie rozszerzony o propozycje Uczelni.

Dobre praktyki

Nie wskazano.

Zalecenia

Brak zaleceń

2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia

2.1 Program i plan studiów - dobór treści i metod kształcenia

2.2 Skuteczność osiągania zakładanych efektów kształcenia

2.3 Rekrutacja kandydatów, zaliczanie etapów studiów, dyplomowanie, uznawanie efektów kształcenia oraz potwierdzanie efektów uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

2.1 Program studiów dostosowany jest do realizacji kształcenia zgodnie ze standardami dla kierunku lekarskiego określonymi przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz z przepisami dotyczącymi ramowego programu kształcenia praktycznego dla ocenianego kierunku określonymi przez Ministra Zdrowia w rozporządzeniu z dnia 30 lipca 2012 roku w sprawie ramowego programu zajęć praktycznych oraz sposobu ich odbywania, dokumentowania i zaliczania (Dz.U. z 2012 r. poz. 900.). Program studiów zatwierdzony został Uchwałą Rady Wydziału Lekarskiego I nr 87/2015-2016/ z dnia 09.03.2016 po zasięgnięciu opinii Rady Uczelnianej Samorządu Studenckiego (przedstawiono ZO dokument akceptujący program). Program ten przewiduje 5-letni cykl kształcenia w zakresie określonym w standardzie kształcenia oraz realizację praktycznego nauczania klinicznego na roku szóstym. Praktyczne nauczanie kliniczne obejmuje zajęcia w zakresie przewidzianym standardami. W sumie studia na ocenianym kierunku trwają sześć lat (12 semestrów) i realizowane są w wymiarze 5700 godzin, za co student uzyskuje 360 punktu ECTS. Studenci studiów stacjonarnych i studenci studiów niestacjonarnych (czyli płatnych) studiuje według tego samego programu studiów. Standardy określone w Rozporządzeniu ograniczają możliwość ingerencji pracodawców w program studiów. Interesariusze zewnętrzni wraz ze studentami mogą wpływać na dobór treści programowych, lecz tylko z poza standardu. Oferta ta jest spójna z kierunkowymi efektami kształcenia.

W aktualnym cyklu kształcenia na pierwszym roku studiów, student realizuje 910 godzin dydaktycznych (60 ECTS), na drugim roku studiów - 845 godzin (60 ECTS), na trzecim roku kształcenia – 955 godzin (60 ECTS), na czwartym roku – 1065 godzin (60 ECTS), na piątym roku - 1000 godzin (60 ECTS) i na szóstym - w roku akad. 2016/2017 849 godzin (60 ECTS). Praktyczne nauczanie kliniczne realizowane na roku 6 zostanie wprowadzone od roku akademickiego 2017/2018 i obejmuje 900 godzin dydaktycznych (60 ECTS). Zaplanowany czas kształcenia pozwala na realizację programu kształcenia zgodnie ze standardem dla kierunku lekarskiego.

Wydział zapewnia studentom wybór przedmiotów fakultatywnych, które muszą być zrealizowane w wymiarze 375 godzin dydaktycznych, za które student otrzymuje 25 pkt ECTS. Jako zajęcia fakultatywne realizowane są m.in. takie tematy jak: *Podstawowe zabiegi pielęgnacyjne, Kwalifikowana pierwsza pomoc, Etyka lekarska w praktyce klinicznej, Kontakty z pacjentem jako element leczenia, Medycyna laboratoryjna, Podstawy komunikacji z pacjentem, Sztuka komunikacji z pacjentem, Diagnostyka radiologiczna w pediatrii, Leczenie bólu nowotworowego i opieka paliatywna u dzieci, Optyczna korekcja narządu wzroku*, które w opinii ZO PKA powinny być dla wszystkich studentów obowiązkowe, ponieważ ich efekty są obecne w Standardach kształcenia, a więc muszą być osiągnięte przez wszystkich studentów.

Nakład pracy studenta wyrażony punktami ECTS nie jest oszacowany do końca prawidłowo, ponieważ z sylabusów przedmiotów nie wynika jakimi kryteriami kierowano się przy ich przyznawaniu; istnieją duże różnice w liczbie godzin przypadających na jeden punkt ECTS (10-35 godzin pracy studenta). Nakład pracy studenta w poszczególnych przedmiotach określają nauczyciele akademicki przygotowujący sylabusy, następnie jest on weryfikowany na posiedzeniach Rady Programowej, w której uczestniczą też studenci.

Treści programowe są spójne z efektami kształcenia określonymi w standardach kształcenia dla ocenianego kierunku i są podane dla każdego przedmiotu w *Sylabusie przedmiotu*. Należy zwrócić uwagę, że sylabusy są opracowane wg różnych wzorów, nie wszystkie zawierają potrzebne informacje, np. brak jest podanych metod weryfikacji osiągniętych efektów kształcenia, m.in. z chirurgii na roku III, higieny, medycyny rodzinnej, propedeutyki

stomatologii, okulistyki, ginekologii. W niektórych sylabusach symbole efektów kształcenia są niezgodne ze Standardami.

Kształcenie uwzględnia głównie metody tradycyjne - wykład, seminarium i zajęcia praktyczne. Ogółem w planach studiów wykłady stanowią 801 godzin (14,2%), seminaria – 648 godzin (11,5%), a ćwiczenia – 3810 godzin (67,6%); fakultety - 375 godzin (6,7%). Przyjęte proporcje godzinowe między formami zajęć pozwalają na osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, w szczególności z zakresu umiejętności praktycznych, niezbędnych na rynku pracy, co jest szczególnie ważne na ocenianym kierunku. Zajęcia praktyczne realizowane są w grupach, których liczebność pozwala na uzyskiwanie zaplanowanych efektów kształcenia przez wszystkich studentów. Zgodnie z Uchwałą Nr 107/2016 Senatu PUM z dnia 29.06.2016 r. na jednego nauczyciela akademickiego prowadzącego seminarium, konwersatoria i e-learning, a także ćwiczenia kategorii A (przedmioty nauk podstawowych i laboratoryjnych) przypada 12 studentów; kategorii B (przedmioty przedkliniczne) – 9 studentów; kategoria C (przedmioty kliniczne) – 6 studentów; kategorii D (w przychodniach, poradniach i gabinetach lekarskich, umiejscowionych poza jednostkami organizacyjnymi uczelni, pod warunkiem prowadzenia zajęć przez osoby niezatrudnione w uczelni) - 5 studentów. W opinii studentów liczebność grup sprzyja zdobywaniu wiedzy, kompetencji i umiejętności społecznych. Harmonogram zajęć przygotowujący jest w Dziekanacie, a ich szczegółowy plan z podziałem na poszczególne dni w jednostkach prowadzących zajęcia dydaktyczne z uwzględnieniem uwag studentów zawartych w ankietach. Studenci przyporządkowywani zostają do grup liczących 25-30 osób, dla tych grup przygotowujący jest harmonogram zajęć. W ich obrębie odbywa się też podział na odpowiednie podgrupy, zgodnie z kategorią przedmiotów. Założone i realizowane dla zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym formy kształcenia odbywają się w warunkach właściwych dla zakresu działalności zawodowej związanej z ocenianym kierunkiem i są skuteczne.

Wykłady odbywają się w jednej grupie dla całego rocznika kierunku studiów. Określona powyżej liczebność grup studenckich pozwala na realizację efektów kształcenia zaplanowanych dla poszczególnych form zajęć. Harmonogram zajęć dydaktycznych jest zgodny z zasadami higieny nauczania i pozwala na prawidłową ich realizację. Wydział nie prowadzi kształcenia studentów w języku angielskim, proponuje jedynie dwa fakultety w j. angielskim; w jednym z nich Introduction to Clinical Reserch uczestniczy 6 studentów.

Formy zajęć dydaktycznych – laboratoria, ćwiczenia, zajęcia w warunkach symulowanych oraz zajęcia praktyczne i praktyki wakacyjne w warunkach placówki medycznej - na ocenianym kierunku są odpowiednie a ich udział jest wystarczający do przygotowania studentów do wykonywania zawodu, co potwierdzili również podczas spotkania przedstawiciele pracodawców, u których zatrudniani są absolwenci. Zajęcia te mają charakter praktyczny i aktywizujący studentów. Zajęcia praktyczne z zajęć klinicznych, zgodnie z Uchwałą Senatu, powinny być prowadzone w grupach 6-osobowych, jednakże zdarza się, co zaobserwował ZO, że liczą one 6-8 osób; mała liczebność grup umożliwia studentom bezpośrednie wykonywanie czynności praktycznych.

Ciekawymi inicjatywami dydaktycznymi realizowanymi na zajęciach z chirurgii jest zapisywanie się studentów do zabiegów jako ostatnia asysta, na zajęciach praktycznych z anestezjologii towarzyszenie pacjentowi od momentu zbierania wywiadu, w trakcie całego zabiegu aż do wyburzenia po operacji.

W zakresie poszczególnych przedmiotów regulaminy zajęć przewidują różne rozwiązania w przypadku nieobecności studenta na ćwiczeniach; dopuszcza się nieobecność bez konieczności odrabiania zajęć, odrabianie pojedynczych ćwiczeń w uzasadnionych przypadkach (decyduje o tym asystent lub/i kierownik jednostki), zaliczanie materiału realizowanego na zajęciach,

odrabianie całego cyklu w przypadku nieobecności na pierwszym i ostatnim ćwiczeniu. W niektórych przedmiotach wystarcza uzyskanie odpowiedniej liczby punktów, co w opinii ZO nie jest warunkiem wystarczającym, ponieważ może spowodować nie uzyskanie któregoś efektu kształcenia.

Informacje na temat konsultacji z poszczególnych przedmiotów są dla większości z nich zawarte w sylabusach; często konsultacje możliwe są tylko jeden raz w tygodniu o określonej godzinie, w innych codziennie po kilka, nawet 11 godzin (mało prawdopodobne, aby nauczyciele akademicy realizujący zajęcia z nauk podstawowych byli dostępni przez 11 godz. każdego dnia w tygodniu), niekiedy po telefonicznym lub mailowym kontakcie. Wsparcie udzielane studentom ze strony nauczycieli akademickich polega także na obecności opiekuna roku, który jest pierwszą osobą kontaktową, do której studenci mogą zwrócić się w przypadku problemów.

Studenci mają możliwość realizacji badań naukowych w ramach 94 studenckich kół naukowych liczących od 1 (SKN Onkologii i Radioterapii) do 89 członków (SKN Medycyny Ratunkowej). W ostatnich 5 latach opublikowali oni wraz z nauczycielami akademickimi 147 prac w czasopismach polskich i zagranicznych, także posiadających IF (>3,0). Ciekawą inicjatywę podjęło Studenckie Koło Naukowe Leczymy z Misją w roku 2016; odbyła się wyprawa do 3 szpitali misyjnych (Muthale, Mutomo, Machakos) oraz jednego sierocińca (Nyumbani) w Kenii, w której brało udział 15 studentów Wydziału prowadzącego oceniany kierunek. W ramach wolontariatu w Fundacji Redemptoris Missio, studenci WL I wyjeżdżają do Kenii, Zambii, Ruandy, Papui Nowej Gwinei, Republiki Południowej Afryki w celu rozszerzenia swoich kompetencji w zakresie wiedzy, umiejętności praktycznych w innych warunkach socjo-ekonomicznych, a także rozwinięcia kompetencji społecznych.

Studenci szczególnie uzdolnieni, będący członkami sportowej kadry narodowej, samodzielnie wychowujący dziecko, niepełnosprawni oraz z uwagi na inne uzasadnione przypadki mogą otrzymać zgodę Dziekana na Indywidualną Organizację Zajęć (IOS). Indywidualny Tok Studiów (ITS) jest formą kształcenia uzdolnionych i przodujących w nauce studentów, opartą na poszerzonym programie kształcenia. W opinii studentów procedury ubiegania się o przyznanie ITS i IOS są przejrzyste i zrozumiałe i niekiedy studenci korzystają z takiej możliwości kształcenia. Dodatkowo warto zauważyć, że kryteria przyznawania indywidualnego sposobu studiowania nie stanowią zamkniętej listy sytuacji, w których studenci mogą wnioskować o przyznanie IOS i ITS dzięki czemu Dziekan może przyznać możliwość indywidualnej ścieżki kształcenia po dokładnym zapoznaniu się ze sprawą.

Wydział wprowadził Lekarski Egzamin Uniwersytecki /LEU/, który odbywa się w lutym przed terminem LEP.

Realizację praktyk zawodowych zaplanowano w podmiotach leczniczych, których działalność jest zgodna z zakresem realizowanej w nich praktyki studenckiej. Na odbycie praktyk podpisywana jest umowa z instytucją i z opiekunem praktyki, liczba miejsc odbywania praktyk jest zgodna z liczbą studentów ocenianego kierunku. Studenci trybu stacjonarnego i niestacjonarnego realizują praktyki w łącznym wymiarze 600 godzin (20 punktów ECTS), w tym:

1. po I roku praktyka pielęgniarska - Opieka nad chorym - w wymiarze 120 godzin (4 ECTS);
2. po II roku - Lecznictwo otwarte - w wymiarze 90 godzin (3 ECTS) i Pomoc doraźna w wymiarze 30 godzin (1 ECTS)
3. po III roku - Choroby wewnętrzne - w wymiarze 120 godzin (4 ECTS);

4. po IV roku- Oddział Pediatriczny i Oddział Chirurgii w wymiarze po 60 godzin (razem 120 godzin) (4 ECTS);
5. po V roku - Oddział Intensywnej Terapii i Oddział Ginekologiczno- Położniczy w wymiarze po 60 godzin (razem 120 godzin) (4 ECTS).

Dla praktyk, których wymiar i termin realizacji są zgodne ze standardami, opracowane treści programowe są spójne z zaplanowanymi efektami kształcenia możliwymi do osiągnięcia. Metody weryfikacji tych efektów zaplanowano z uwzględnieniem ich specyfiki i opisano w sylabusach dla poszczególnych rodzajów praktyk. Z uzyskanych przez ZO informacji wynika, że studenci podczas praktyk wakacyjnych prowadzą *Dziennik praktyk* (przedstawiono do wglądu ZO), w którym poświadczane są efekty kształcenia w zakresie umiejętności. Przygotowany jest *Dziennik praktyk-Praktyczne nauczanie kliniczne*, który wypełniany będzie w trakcie zajęć realizowanych na VI roku studiów począwszy od roku akademickiego 2017/2018. Sposób realizacji praktyk zawodowych reguluje Zarządzenie Rektora z 2017 wprowadzające regulamin oraz zasady organizacji praktyk wakacyjnych. Miejsca praktyk znajdują się w klinikach UM w Poznaniu oraz szpitalach stale współpracujących z Uczelnią. Student może odbywać praktykę wakacyjną poza bazą kliniczną Uczelni. Wniosek studenta zatwierdza Kierownik lub Opiekun praktyk wakacyjnych powołany dla danego roku. Zadaniem Opiekuna praktyk jest sprawdzenie czy wnioskowane przez studenta miejsce praktyki studenckiej oraz opiekun praktyki w danej jednostce spełnia określone wymagania. Opiekun praktyk hospituje wyrywkowo praktyki wakacyjne osobiście lub telefonicznie. Przebieg praktyk jest dokumentowany przez studentów w Książeczce Praktyk Wakacyjnych. Zapisy w Książeczce Praktyk pozwalają na weryfikację efektów kształcenia.

2.2. Metody sprawdzania i oceniania osiągnięcia zaplanowanych efektów kształcenia zostały przedstawione w sylabusach i dotyczą większości przedmiotów, w tym również praktyk wakacyjnych. Studenci zapoznawani są z nimi podczas pierwszych zajęć i są one także dostępne na stronie internetowej Uczelni. Efekty kształcenia w zakresie wiedzy oceniane są podczas kolokwium oraz egzaminów ustnych a także pisemnych, w tym testów przeprowadzanych na platformie edukacji zdalnej OpenOlat (wyniki są podawane po 2-3 dniach). Na zajęciach z parazytologii studenci rozwiązują quiz z przypadków klinicznych z którego prawidłowe rozwiązanie podnosi ocenę ze zdanego testu zaliczeniowego. W niektórych przedmiotach jest także egzamin praktyczny, pozwalający na ocenę efektów kształcenia z zakresu umiejętności; w przypadku przeprowadzania go przez samodzielnych nauczycieli akademickich, niejednokrotnie kilku z danego przedmiotu, brak jest jego standaryzacji, a tym samym porównywalności uzyskanych ocen. W ocenie osiągania efektów kształcenia wykorzystywane są również pisemne (opisowe i testowe) "wejściówki" i "wyjściówki", testy zaliczeniowe, bieżące odpytywanie. Zaplanowanie wielokrotnego stosowania metod sprawdzania osiągnięcia przez studentów postępów w nauce podczas realizacji niektórych przedmiotów pozwala na weryfikację na każdym etapie procesu kształcenia. W wielu przedmiotach realizowanych w formie ćwiczeń przewidziana jest ocena kompetencji społecznych poprzez ocenianie ciągle przez nauczyciela (obserwacja); stopień osiągania tych efektów nie ma formalnego wpływu na końcowe zaliczenie przedmiotu. Uczelnia nie posiada matrycy metod weryfikacji efektów kształcenia, co ułatwiłoby monitorowanie procesu osiągania poszczególnych efektów. Z informacji uzyskanych podczas wizyty przez ZO wynika, że część z zajęć fakultatywnych zaliczana jest na podstawie tylko obecności, w takim przypadku fakultetom tym nie można przypisać punktów ECTS.

Studenci mają wgląd do swoich prac etapowych; oficjalnie nie mają jednak możliwości poprawiania ocen pozytywnych, aczkolwiek ze spotkania ZO z nauczycielami akademickimi wynika, że jest to w gestii prowadzącego przedmiot. Prace etapowe mają różnych charakter.

Najczęściej są to testy jednokrotnego wyboru lub zadania problemowe. Prace te są oceniane punktowo, a liczba punktów jest podstawą do przyznania całościowej oceny. W czasie studiów zaliczanie zajęć i rozliczanie postępów w nauce odbywa się według zasad opisanych w Regulaminie Studiów SUM, który dostępny jest na stronie internetowej Uczelni.

Zasady postępowania w sytuacjach niepożądanych i patologicznych na WL I są zawarte w stosownej *Instrukcji* uchwalonej przez Kolegium Dziekańskie 23.10.2014 r., która podaje jedynie zasady postępowania studentów i pracowników, jednakże nie zawiera wykazu sytuacji, których dotyczy. Sposoby oceny studenta są podane w sylabusach przedmiotów dostępnych na stronie internetowej.

W trakcie wizytacji przeprowadzono rozmowy w pracodawcami reprezentującymi m.in. dyrektorów szpitali, prezesa Wielkopolskiej Inzby Lekarskiej, prezesa niepublicznej placówki medycznej oraz przedstawiciela absolwentów Wydziału Lekarskiego I potwierdziły, iż wymagane efekty kształcenia w zakresie przygotowania praktycznego do wykonywania zawodu są realizowane zgodnie z przepisami prawa. Regulamin praktyk i organizację praktyk studenckich wprowadza i reguluje Zarządzenie Rektora UMP 29/2017 z dnia 06.03.2017. Zakres wymaganych praktycznych umiejętności zawarty jest w Książeczce Praktyk Wakacyjnych. W przyszłym roku akademickim wszystkie efekty kształcenia w zakresie umiejętności praktycznych uzyskanych przez studenta dokumentowane będą w Książeczce Umiejętności Praktycznych. Informacje zwrotne pozyskiwane od studentów w postaci ankiet są potwierdzeniem iż założone efekty kształcenia w czasie praktyk zawodowych realizowanych pod nadzorem interesariuszy zewnętrznych są w pełni osiągnane.

2.3. Warunki i tryb rekrutacji na studia stacjonarne i na studia niestacjonarne na rok akademicki 2016/2017 określa Uchwała Senatu Nr 70/2015 z 27. 05. 2015 R. Treści uchwał dotyczących rekrutacji podawane są do publicznej wiadomości na stronach internetowych Uczelni oraz specjalnie w tym celu przygotowanej platformy (www.ump.edu.pl w dziale "Rekrutacja"). Rekrutacja odbywa się drogą elektroniczną, jest bezstronna i jej warunki stwarzają równe szanse dla kandydatów. Pod uwagę brane są wyniki egzaminu maturalnego z przedmiotu biologia i do wyboru z przedmiotów chemia lub fizyka na poziomie rozszerzonym, co zapewnia odpowiedni dobór kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia. Warunkiem przyjęcia jest uzyskanie odpowiedniej liczby punktów kwalifikujących, zgodnie z listą rankingową (maksymalna liczba punktów do osiągnięcia wynosi 200). W przypadku uzyskania przez większą liczbę kandydatów takiej samej liczby punktów jak kandydat na ostatnim miejscu do przyjęcia bierze się pod uwagę średnią ze wszystkich ocen zapisanych na świadectwie ukończenia szkoły średniej. Procedura rekrutacyjna zawiera tryb odwoławczy.

Proces rekrutacji jest szczegółowo opisany na stronie internetowej Uczelni w zakładce rekrutacja. Kandydaci mogą uzyskać tam wszelkie potrzebne informacje dotyczące szczegółowych zasad przyjęć na studia, dokumentów jakie muszą złożyć oraz terminów jakich muszą dotrzymać. Kandydaci ubiegający się o przyjęcie na kierunek lekarski zobowiązani są: 1) dokonać rejestracji on-line na stronie Internetowej Uczelni i wnieść opłatę rekrutacyjną, 2) po ogłoszeniu list rankingowych kandydaci zakwalifikowani do przyjęcia zobowiązani są złożyć w Dziale Rekrutacji wymagane dokumenty. Procedury rekrutacji są przejrzyste, zrozumiałe a także sprawiedliwe.

Studentowi przenoszacemu się z innej uczelni, dotychczasowe zajęcia dydaktyczne zalicza się do osiągnięć wyrażonych w punktach ECTS. Warunkiem przeniesienia zajęć zaliczonych jest zbieżność osiągniętych efektów kształcenia z efektami określonymi w programie kształcenia na

kierunku lekarskim na podstawie przedłożonych przez studenta dokumentów. Studentom nie przepisuje się ocen z innej uczelni; posługuje się on dwoma indeksami.

Student kierunku lekarskiego otrzymuje dyplom lekarza po osiągnięciu wszystkich zakładanych efektów kształcenia, co potwierdzone jest uzyskaniem zaliczeń wszystkich przedmiotów, zdaniem egzaminów i zaliczeniem praktyk wakacyjnych. Za datę ukończenia studiów przyjmuje się złożenie ostatniego wymaganego planem studiów egzaminu (zgodnie z art. 167 ustawy Prawo o szkolnictwie Wyższym).

Absolwenci kierunku lekarskiego z krajów spoza Unii Europejskiej mogą ubiegać się o uznanie dyplomu swojej macierzystej uczelni za równorzędny z dyplomem uzyskanym w Uniwersytecie Medycznym w Poznaniu. Dokonuje się wówczas porównania programu studiów w tym efektów i treści kształcenia, nadanych uprawnień i czasu trwania studiów na danym kierunku obu Uczelni. W przypadku stwierdzenia różnic w programie dotyczących liczby i rodzaju efektów kształcenia lub czasu trwania studiów Komisja Nostryfikacyjna może wnioskować o konieczności uzupełnienia przez kandydata braków dotyczących treści kształcenia, które po uzupełnieniu są potwierdzane egzaminem testowym. Wyniki z przeprowadzonego egzaminu Komisja Nostryfikacyjna przekazuje Radzie Wydziału, która podejmuje uchwałę w sprawie uznania dyplomu macierzystej uczelni kandydata za równorzędny z dyplomem uzyskanym w Uniwersytecie Medycznym w Poznaniu.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Zarówno program studiów jak i jego realizacja uwzględnia standardy kształcenia określone przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 9 maja 2012 r i pozwala na nabycie, z wykorzystaniem odpowiednich metod, wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych do wykonywania zawodu lekarza. System punktów ECTS, program studiów, wykorzystywane metody dydaktyczne, organizacja zajęć, liczebność grup studenckich, a także organizacja praktyk zawodowych są prawidłowe. Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest niewielkie. Zasady rekrutacji są przejrzyste, opublikowane, nie budzą zastrzeżeń. Brak jest możliwości oceny sposobów weryfikacji wszystkich przedmiotowych efektów kształcenia z powodu braku ich wskazania w wielu sylabusach.

Sposób doboru treści programowych i metod kształcenia jest skuteczny i pozwala studentom osiągnąć założone efekty kształcenia. Współpraca z jednostkami w zakresie odbywania praktyk jest sformalizowana, założone efekty kształcenia są osiągnięte przez studentów.

Harmonogramy zajęć są tworzone przy współudziale studentów, studenci mają w określonych przypadkach możliwość wnioskowania o indywidualizację procesu kształcenia. Rekrutacja z punktu widzenia studentów jak i pozostałych członków ZO jest prawidłowa a jej procedury są zrozumiałe.

Dobre praktyki

Inicjatywy na zajęciach z chirurgii, anestezjologii i parazytologii, a także wyjazdy misyjne.

Wydział wprowadził Lekarski Egzamin Uniwersytecki /LEU/, który odbywa się w lutym przed terminem LEP. Skierowany on jest do studentów VI roku oraz ubiegłorocznych absolwentów w celu oceny przygotowania do egzaminu państwowego.

Zalecenia

- Wsparcie studentów w procesie uczenia się. m. in. poprzez ustalenie i podanie do wiadomości możliwości konsultacji dydaktycznych ze wszystkich przedmiotów.

- Ujednolicenie sylabusów, uzupełnienie w nich sposobów weryfikacji efektów kształcenia, wprowadzenie formy zaliczenia w przypadku zajęć, którym przyznawane są punkty ECTS.
- Wprowadzenie zaliczeń dla wszystkich przedmiotów, którym przypisano punkty ECTS.
- Rozszerzenie metod kształcenia o metody aktywizujące studentów (pozwalają na nabywanie umiejętności zawodowych niezbędnych w przyszłej pracy), rozszerzenie metod weryfikacji efektów kształcenia oraz ciągle monitorowanie przez Władze Wydziału stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia.

Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia

3.1. Projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie i okresowy przegląd programu kształcenia

3.2. Publiczny dostęp do informacji

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

3.1. Opracowywanie programu kształcenia ma charakter trzyetapowy i jest dokonywane podczas spotkań Władz Wydziału z przedstawicielami jednostek prowadzących nauczanie w zakresie poszczególnych przedmiotów, przedstawicielami Rady Uczelnianej Samorządu Studenckiego oraz Samorządu Doktorantów. Uwagi dotyczące zmian w programie kształcenia przedstawiane są w pierwszym etapie podczas Rad Pedagogicznych dla poszczególnych lat studiów (udział dziekana/prodziekanów, koordynatorów przedmiotów, opiekunów poszczególnych roczników, starostów grup studenckich), a następnie przekazywane są do dyskusji/akceptacji Radzie Programowej (33 członków w tym student i słuchacz studiów doktoranckich), która z kolei przedstawia je każdorazowo do zatwierdzenia Radzie Wydziału poświęconej dydaktyce gdzie studenci również mają swoich reprezentantów.

Ocena programów kształcenia stanowi jeden z podstawowych celów działania tzw. Wydziałowego Zespołu Doskonalenia i Zapewniania Jakości Kształcenia (zasadniczy element uczelnianego wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia). W skład Zespołu wchodzi 18 członków w tym student, słuchacz studiów doktoranckich oraz Prezes Wielkopolskiej Izby Lekarskiej będący w tym gronie przedstawicielem interesariuszy zewnętrznych. Wśród pozostałych deklarowanych właściwą uchwałą Senatu zadań przywołanego Wydziałowego Zespołu należy wymienić m.in. ocenę stopnia uzyskiwania założonych efektów kształcenia, a także ocenę organizacji i warunków prowadzenia zajęć dydaktycznych czy analizę karier zawodowych absolwentów oraz opinii pracodawców w zakresie przygotowania absolwentów do pracy zawodowej. Narzędzia, którymi posługuje się Zespół należy ocenić jako typowe i są to poza przeglądem formalnej dokumentacji procesu kształcenia m.in. analizy badań ankietowych przeprowadzanych wśród studentów, doktorantów, słuchaczy studiów podyplomowych oraz interesariuszy zewnętrznych jak również analizy wyników przeprowadzanych hospitacji zajęć dydaktycznych z uwzględnieniem ich zgodności z założonymi efektami kształcenia oraz stosowności wykorzystania metod i środków dydaktycznych do ich realizacji. W przypadku badań ankietowych zwraca uwagę bardzo mała ich zwrotność nieprzekraczająca 20%. Studenci obawiają się (podobnie jak studenci innych uczelni), że ankietyzacja nie jest do końca anonimowa, co negatywnie wpływa na stopień zwrotności ankiet. Nauczyciele akademicy mają pełny dostęp do wyników swojej oceny (zarówno bieżącej w postaci hospitacji i ankietyzacji, jak również okresowej w rozumieniu art. 132 Ustawy). W związku z faktem iż ocena dokonywana przez studentów cechuje się bardzo niskim zainteresowaniem, wpływa to bezpośrednio na ograniczoną skuteczność narzędzi ewaluacyjnych jak również samej oceny okresowej. W odniesieniu do hospitacji zajęć dydaktycznych podkreślenia wymaga fakt, iż poza tzw. hospitacjami systemowymi tj. zaplanowanymi i ujętymi w harmonogramie hospitacji, mają także miejsce tzw. hospitacje interwencyjne, nieujęte w harmonogramie i wynikające ze zgłaszanych nieprawidłowości, a służące niezwłocznemu definiowaniu ewentualnych problemów i ich rozwiązywaniu.

Zwraca ponadto uwagę fakt, iż dobrą wypracowaną zasadą jest, zgodnie z odpowiednim zarządzeniem Rektora, iż w skład zespołu hospitującego wchodzi każdorazowo student wskazany przez Radę Uczelnianą Samorządu Studenckiego.

W uzupełnieniu charakterystyki wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia należy zauważyć fakt deklarowanej przez jednostkę wielopoziomowej corocznej analizy wyników

Lekarskiego Egzaminu Końcowego w zakresie poszczególnych tematycznych części tego egzaminu (zaangażowanie Kolegium Dziekańskiego, Rady Programowej, Rady Wydziału oraz Wydziałowego Zespołu Doskonalenia i Zapewniania Jakości Kształcenia). Możliwe przyczyny wpływające na uzyskanie przez absolwentów punktacji średniej lub poniżej średniej mają być każdorazowo dyskutowane, zaś koordynatorzy wskazanych przedmiotów przedstawiają plan poprawy efektywności kształcenia w odniesieniu do szczegółowych standardów kształcenia. Uczelnia deklaruje, iż ww. działania pozwoliły na poprawę pozycji absolwentów jednostki w rankingu ogólnopolskim w ostatnich 4 latach, z pozycji 7 na pozycję 3 w dwóch ostatnich sesjach egzaminacyjnych.

Nauczyciele akademicy mają niewielki wpływ na określanie liczby punktów ECTS przypisywanych przedmiotom przez nich prowadzonych a wymiar punktów ECTS jest ustalany w ramach rady programowej. Chociaż co do zasady nauczyciele akademicy znają definicję i zasady szacowania punktów ECTS nie przekłada się to na prawidłowość w przyporządkowaniu punktów do poszczególnych przedmiotów. W ramach analizy kart opisu przedmiotów ZO zidentyfikował niejednokrotnie przeszacowanie lub niedoszacowanie w bilansie godzinowym i wymiarze punktów ECTS, co było widoczne w szczególności w ramach przedmiotów fakultatywnych. Daje to podstawę do konkluzji, że Wydziałowy Zespół Doskonalenia i Zapewniania Jakości Kształcenia nie weryfikuje systemu ECTS w odpowiedni sposób, co wymaga podjęcia skutecznych działań.

Do przedstawicieli interesariuszy zewnętrznych jednostka w praktyce zalicza m.in. absolwentów, przedstawicieli szpitali i innych jednostek służby zdrowia zarówno publicznych jak i niepublicznych (dyrektorów, lekarzy naczelnych, konsultantów, pełnomocników, itp.). Interesariusze zewnętrzni deklarują uczelni wsparcie merytoryczne w sprawach programowych. Postulat podnoszenia kompetencji miękkich wśród studentów był sygnalizowany przez interesariuszy zewnętrznych. Nie odbywają się regularne spotkania z interesariuszami zewnętrznymi w celu doskonalenia programu kształcenia. Wyjątkiem są spotkania związane z organizacją praktyk studenckich.

Zgodnie z informacjami zawartymi w raporcie samooceny program kształcenia jest modyfikowany w przypadku proponowanych zmian przez nauczycieli akademickich, jak i również przez przedstawicieli studentów w Radzie Uczelnianej Samorządu Studentów. Dodatkowo w przypadku zgłaszania uwag przez studentów w ankietach ewaluacyjnych dokonywana jest analiza problemu i proponowane są zmiany w programie studiów. Studenci obecni podczas spotkania z ZO stwierdzili, że widzą pozytywne zmiany w sprawach dotyczących uwag zgłaszanych w ankietach oceniających nauczycieli akademickich oraz zajęcia dydaktyczne.

W opinii absolwentów oceniany kierunek stosunkowo dobrze przygotowuje w zakresie teoretycznym, szczególnie do LEK. W zakresie kształcenia praktycznego oceniany kierunek jest oceniany przez absolwentów nieco gorzej, ale uważają, że praktyki wakacyjne pozwalają na podniesienie kompetencji zawodowych. Najlepiej oceniane są zajęcia i szkolenia oparte na urządzeniach symulacyjnych.

W Uczelni prowadzone są badania losów zawodowych absolwentów, obejmujące oceniany kierunek studiów. Wydział nie przedstawił informacji obejmujących sposób wykorzystania wyników tych badań w procesie doskonalenia programu kształcenia.

3.2. Informacje dotyczące działalności jednostki znajdują się na ogólnodostępnej stronie internetowej wydziału. W zakładce „Sprawy studenckie” studenci znajdują informacje dotyczące kształcenia: plany zajęć, regulamin studiów, przewodniki dydaktyczne zawierające sylabusy z każdego przedmiotu, listy fakultetów, dane kontaktowe do opiekunów roczników oraz praktyk. Znajdują się tam również wzory druków dot. Podstawowych spraw studenckich oraz zakładka dla absolwentów ułatwiająca dopełnienie wszelkich formalności związanych z

zakończeniem studiów. Ponadto zamieszczone są tam informacje dotyczące Biblioteki jak i ogłoszenia dotyczące konkursów, stypendiów, konferencji czy zasady przenoszenia studentów między uczelniami. W zakładce „Rekrutacja” przyszły student uzyskuje dane z Uczelnianego Biura Rekrutacji dotyczące zasad składania dokumentów i przebiegu procedury rekrutacyjnej. Pozytywną uwagę zwraca zakładka „Wydziałowy Zespół Doskonalenia i Zapewnienia Jakości Kształcenia”, na której można znaleźć nie tylko procedury, którymi posługuje się Zespół, ale także spis planowanych na dany rok akademicki hospitacji, jak również zakładka „Warto wiedzieć” gdzie zamieszczone są aktualne przepisy, ustawy, zarządzenia, uchwały i inne procedury wewnątrz Uczelni. Publiczny dostęp do informacji zapewnia ponadto Biuletyn Informacji Publicznej –aktualizowany na bieżąco przez Dział Promocji i Karier, a także portal społecznościowy Facebook na którym wizytowana jednostka posiada swoje własne konto. Informacje dotyczące wsparcia w rozpoczęciu kariery zawodowej, pozyskania wsparcia materialnego, mobilności studenckiej dostępne są na stronie głównej Uczelni <http://w11.ump.edu.pl> w odpowiednich zakładkach. W opinii studentów informacje te są kompletne, zrozumiałe i aktualizowane na bieżąco.

Uzasadnienie oceny:

- Uczelnia posiada wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia, którego funkcjonowanie określone jest prawidłowo wewnętrznymi przepisami
- W jednostce istnieje system projektowania, zatwierdzania, monitorowania i okresowych przeglądów programu kształcenia
- Aktywna działalność Wydziałowego Zespołu Doskonalenia i Zapewnienia Jakości Kształcenia jest udokumentowana, posiada on właściwe narzędzia funkcjonowania
- Wyniki okresowych przeglądów programu kształcenia oraz oceny osiągniętych przez studentów efektów kształcenia są prawidłowo wykorzystywane jako podstawa doskonalenia programu kształcenia
- Działania doskonalące podejmowane na podstawie ocen wyników monitorowania i okresowego przeglądu programu kształcenia, ocen osiągniętych przez studentów efektów kształcenia, a także zewnętrznych ocen jakości kształcenia należy ocenić jako skuteczne.
- Uczelnia zapewnia publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji
- Studenci są włączani w pracę organów wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia. Ich zdanie wyrażane w formie pism, rozmów z przedstawicielami studentów a także przekazywane w formie ankiet jest brane pod uwagę przez władzę wydziału. Studenci zauważają, że poruszane przez nich problemy są rozwiązywane.

Dobre praktyki:

- W opracowywanie oraz ocenę programu kształcenia aktywnie zaangażowani są przedstawiciele studentów
- Istnienie systemu hospitacji interwencyjnych
- System regularnych analiz wyników Lekarskiego Egzaminu Końcowego i jego wykorzystanie do doskonalenia programu studiów

Zalecenia:

- Analiza przyczyn niskiej zwrotności ankiet studenckich.

- Należy uwzględnić w pracach WSZJK mechanizmy umożliwiające wszechstronną weryfikację programów kształcenia, m.in. w zakresie zgodności formalno-prawnej z obowiązującymi przepisami i standardami.
- Należy zweryfikować zasady określania nakładu pracy studenta w ramach studiów w celu odpowiedniego dostosowania punktacji ECTS do realnego nakładu czasu pracy studenta
- Należy wypracować i wdrożyć mechanizmy oceny dostępności i aktualności informacji o procesie kształcenia i jego wynikach.

Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia

- 4.1.Liczba, dorobek naukowy/artystyczny, doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią oraz kompetencje dydaktyczne kadry
- 4.2.Obsada zajęć dydaktycznych
- 4.3.Rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

4.1 Kadre dydaktyczną na wizytowanym kierunku stanowi 125 samodzielnych nauczycieli akademickich (w tym 59 z tytułem naukowym profesora oraz 66 ze stopniem naukowym doktora habilitowanego), a także 141 osób ze stopniem naukowym doktora oraz 62 osoby z tytułem zawodowym lekarza. Nauczyciele akademicy w zdecydowanej większości przypadków są lekarzami, zaś ich doświadczenie zawodowe potwierdza posiadane specjalizacje lekarskie lub potwierdzają iż nauczyciel jest w trakcie odbywania specjalizacji z zakresu, z którego prowadzi przedmiot. Potrzeby dydaktyczne kierunku są w pełni zaspokojone przez kwalifikowaną kadre a przedmioty kliniczne są prowadzone przez specjalistów danej dziedziny.

Uczelnia do minimum kadrowego zgłosiła 107 nauczycieli akademickich, jednak 13 z nich w ocenie Zespołu Wizytującego, nie może zostać do tegoż minimum zaliczonych. Przyczyną powyższego jest fakt, iż Uczelnia uchwałą Senatu wskazała, iż efekty kształcenia na kierunku lekarskim odnoszą się do obszaru nauk medycznych i nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej, dziedziny – nauk medycznych i dyscypliny naukowej – medycyny, tymczasem dorobek naukowy części nauczycieli odnosi się np. do obszaru nauk medycznych i nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej, dziedziny – nauk medycznych lecz dyscypliny naukowej – biologii medycznej lub np. dziedziny – nauk o zdrowiu. Jednocześnie osoby te nie posiadają doświadczenia zawodowego zdobytego poza systemem szkolnictwa wyższego i związanego z umiejętnościami wskazanymi w opisie efektów kształcenia np. w postaci specjalizacji lekarskich lub udokumentowanych innych form medycznej aktywności zawodowej. Nie zaliczenie tych osób nie ma wpływu na minimum kadrowe, które jest spełnione przekraczając wielokrotnie wymagania ustawowe. Niezależnie od powyższego, należy stwierdzić, iż wszystkie przedmioty zostały przyporządkowane osobom prowadzącym w sposób prawidłowy, zgodny z posiadanymi kwalifikacjami i gwarantujący właściwy poziom nauczania i osiągnięcie zamierzonych efektów kształcenia.

4.2. Kompleksowość i różnorodność struktury kwalifikacji kadry prowadzącej zajęcia na ocenianym kierunku, zakres i specyfika jej dorobku naukowego oraz doświadczenia zawodowego zdobytego poza uczelnią powoduje, iż w sposób całkowity pokrywa ona potrzeby dydaktyczne wizytowanego kierunku. Tym samym kadra dydaktyczna zapewnia możliwość

osiągnięcia przez studentów wszystkich zakładanych efektów kształcenia określonych dla ocenianego kierunku, w tym w szczególności związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym i realizacji programu studiów. W przypadku relatywnie niedużej grupy osób niebędących lekarzami i prowadzących zajęcia z przedklinicznych nauk podstawowych, uprawnienia do prowadzenia zajęć dydaktycznych wynikają każdorazowo z posiadanego dorobku naukowego. Wszystkie przedmioty zostały przyporządkowane osobom prowadzącym w sposób prawidłowy, zgodny z posiadanymi kwalifikacjami i gwarantujący właściwy poziom nauczania i osiąganie zamierzonych efektów kształcenia.

Nauczanie przedmiotów klinicznych jest prowadzone przez nauczycieli posiadających dorobek naukowy, prawo wykonywania zawodu oraz specjalizację odpowiadającą założonym efektom kształcenia przy współdziałaniu innych osób posiadających dorobek naukowy lub doświadczenie kliniczne właściwe dla określonych efektów kształcenia. Stałe podnoszenie kwalifikacji jest wpisane w podstawowe zadania każdego dydaktyka. Uczelnia zawiera z lekarzami prowadzącymi zajęcia praktyczne umowy cywilno-prawne. Nauczyciele prowadzący zajęcia praktyczne posiadają minimum roczną praktykę zawodową zgodną z nauczaniem przedmiotem oraz w większości posiadają znaczne doświadczenie zawodowe zdobyte poza Uczelnią. Niektórzy są również czynnymi pracownikami ochrony zdrowia co wskazuje na to, że Uczelnia zapewnia kadre o odpowiednich dla potrzeb kierunku kwalifikacjach.

4.3 Kryteria doboru kadry nauczycieli akademickich oraz ich okresowej oceny są określone właściwymi uchwałami Senatu Uczelni. I tak m.in. warunkiem zatrudnienia na stanowiskach asystenta i adiunkta jest spełnienie minimalnych kryteriów dorobku naukowego, zaś w stosunku do pracowników zatrudnianych na stanowiskach profesorów spełnione powinny być wymogi dotyczące wszczęcia procedury uzyskania stopnia naukowego doktora habilitowanego czy tytułu naukowego profesora. Okresowa ocena dokonywana jest przez Wydziałową Komisję ds. Oceny Nauczycieli Akademickich w sposób powszechnie przyjęty w polskich uczelniach tj. na podstawie prowadzonej działalności naukowej, dydaktycznej oraz organizacyjnej w przypadku pracowników naukowo – dydaktycznych, oraz na podstawie oceny działalności dydaktycznej i organizacyjnej w przypadku pracowników dydaktycznych. Funkcjonujący w Uczelni system motywujący rozwój kadry dydaktycznej obejmuje system nagród przyznawanych nauczycielom akademickim za osiągnięcia naukowe, dydaktyczne, organizacyjne oraz za całokształt dorobku (Regulamin Nagród Rektora dla Nauczycieli Akademickich), Uczelnia wspiera ponadto inicjatywy studentów i doktorantów mające na celu wyróżnianie najlepszych w ich ocenie nauczycieli akademickich tytułami Amicus Studentium oraz Promotor Roku.

W uzupełnieniu charakterystyki polityki kadrowej prowadzonej przez jednostkę, należy wspomnieć o systemie wzmacniania kompetencji dydaktycznych młodych asystentów oraz doktorantów, co realizowane jest poprzez m.in. specjalne kursy dydaktyczne prowadzone przez Zakład Edukacji Medycznej w przypadku asystentów oraz poprzez poszerzanie programu zajęć w ramach studiów doktoranckich w przypadku doktorantów. Szkolenia w zakresie nowoczesnych metod i technik kształcenia oraz sprawdzanie ich efektów odbywają się także w ramach platformy OLAT, zajęć typu webinar oraz innego rodzaju prowadzonych szkoleń praktycznych. Przykładem tego ostatniego był organizowany w roku akademickim 2016/2017 kurs „Podstawy Edukacji w Medycynie” mający na celu przekazanie młodej nauczycielom akademickim wiedzy i umiejętności w zakresie podstawowych modułów dydaktycznych: nauczanie w małych grupach, profesjonalizm i komunikacja, metody oceny efektów nauczania klinicznego, e-learning i sztuka układania pytań testowych.

Pomimo funkcjonowania w Uczelni systemów mających stymulować rozwój jej kadry naukowo - dydaktycznej, zwraca uwagę fakt, iż w ostatnich latach ma miejsce zjawisko systematycznego spowolnienia rozwoju naukowego tej kadry. Przejawem powyższego jest istotny spadek liczby przeprowadzanych na wizytowanym kierunku doktoratów (o ponad 50% w latach 2015 i 2016) i habilitacji (o 50% w 2016) oraz liczba nadanych tytułów profesora. I tak np. w odniesieniu do tego ostatniego wskaźnika, w roku 2012 nadano tytuł naukowy dziesięciu pracownikom wizytowanego kierunku, w roku 2014 - ośmiu, 2015 – trzem, zaś w roku 2016 zaledwie jednemu.

Ocena okresowa co do zasady odbywa się w częstotliwości dwuletniej. W przypadku zastrzeżeń przeprowadzana jest ponowna ocena po roku. Brak jest przykładów ewentualnej skuteczności w przypadku negatywnej oceny – do tej pory nie zdarzył się taki przypadek. System motywacyjny pozwala na nagradzanie zespołów aktywnych naukowo i publikujących w wysoko notowanych czasopismach (posiadających wysoki współczynnik oddziaływania IF).

Na wizytowanym kierunku działa „Klub dyskusyjny” dzięki któremu pracownicy wymieniają się informacjami i doświadczeniem naukowym a przede wszystkim pozyskiwaniem informacji typu *know-how* w zakresie prowadzenia badań i publikacji ich wyników. W Uczelni organizowane są obowiązkowe 3-dniowe kursy pedagogiczne dla osób, które mają rozpocząć pracę dydaktyczną, co należy uznać za zdecydowanie bardzo dobrą praktykę, godną naśladowania w innych uczelniach.

Uzasadnienie oceny:

- Blisko stu nauczycieli akademickich zaliczonych do minimum kadrowego kierunku
- Kadra naukowo – dydaktyczna reprezentująca szerokie spektrum komplementarnych specjalności naukowych oraz zawodowych
- bardzo duży dorobek naukowy kadry wizytowanego kierunku
- Przeprowadzane zajęcia osobom prowadzącym w sposób prawidłowy, zgodny z posiadanymi przez te osoby kwalifikacjami
- Funkcjonowanie systemu doboru kadry naukowo – dydaktycznej, jej oceny oraz systemów stymulujących jej rozwój
- Kadra praktyków na ocenianym kierunku jest wystarczająca oraz kompetentna do prowadzenia zajęć praktycznych. Posiada bogate i aktualne doświadczenie zawodowe, które odpowiada zakresowi prowadzonych zajęć.

Dobre praktyki:

- Istnienie inicjatyw studenckich mających na celu wyróżnianie najlepszych w ich ocenie nauczycieli akademickich (Amicus Studentium, Promotor Roku)
- Organizacja obowiązkowych kursów pedagogicznych dla osób rozpoczynających pracę dydaktyczną.

Zalecenia:

- Weryfikacja osób zaliczonych do minimum kadrowego zgodnie z obowiązującą w Uczelni uchwałą Senatu (odniesieniu efektów kształcenia wyłącznie do dyscypliny naukowej – medycyny), lub alternatywnie zmiany rzeczony uchwały
- Analiza przyczyn głębokiego spowolnienia w ostatnich latach rozwoju naukowego kadry wizytowanego Wydziału/Uczelni oraz podjęcie działań naprawczych z tym faktem związanych.
- Należy podjąć działania zmierzające do usprawnienia funkcjonowania systemu ewaluacji nauczycieli akademickich

- Należy podjąć szeroko zakrojone działania promujące mechanizmy ewaluacji zarówno wśród studentów jak i nauczycieli akademickich.

Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Jednostka współpracuje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w tym z pracodawcami oraz organizacjami pracodawców zapewniając udział przedstawicieli tego otoczenia zarówno w organizacji praktyk zawodowych jak też i w pracach Wydziałowego Zespołu Doskonalenia i Zapewnienia Jakości Kształcenia. Uczelnia podpisała szereg krótko- i długoterminowych umów z jednostkami ochrony zdrowia na realizację kształcenia praktycznego oraz praktyk wakacyjnych. Pracodawcy udostępniają na potrzeby kształcenia praktycznego własną infrastrukturę. Wydział prowadzący wizytowany kierunek uczestniczy w regionalnych i ogólnopolskich zdrowotnych programach profilaktycznych np. Wielkopolska Onkologia odpowiadając na potrzeby zdrowotne regionu.

Uczelnia współpracuje przede wszystkim ze Szpitalami, Klinikami, Niepublicznymi Placówkami Medycznymi oraz Wielkopolską Izbą Lekarską. Dobłą współpracą szczyci się Uczelnia z władzami miasta i województwa oraz innymi Uczelniami w Poznaniu. Pracodawcy podczas spotkania podkreślili, że współpraca z Uczelnią zarówno formalna jak i nieformalna jest bardzo dobra.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Jednostka wykazuje się wieloletnią, aktywną współpracą z otoczeniem społecznym i gospodarczym w procesie kształcenia. Włączanie pracodawców w procesy budowania oferty edukacyjnej służące rozwijaniu programów studiów (poza uregulowanymi prawnie standardami) w oparciu o aktualne potrzeby rynku pracy skutkują tym, iż absolwenci znajdują pracę w placówkach współpracujących z Uczelnią.

Działania Uczelni świadczą, że jednostka jest otwarta na współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym.

Dobre praktyki

brak

Zalecenia

Brak zaleceń.

Kryterium 6. Umiędzynarodowienie procesu kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Student może realizować część programu studiów w innej uczelni polskiej lub zagranicznej na podstawie porozumień zawartych przez Uczelnię. Przed wyjazdem studenci składają dokumentację, na podstawie której ustalane jest, które przedmioty, a jakim wymiarze będą realizowane w uczelni zagranicznej i jakie będą warunki zaliczeń/egzaminów po powrocie do Uczelni. Warunkiem przeniesienia zajęć jest zbieżność osiągniętych efektów kształcenia z efektami określonymi w programie kształcenia na kierunku, na którym studiuje student. Zaliczenie określonej liczby punktów ECTS/ zaliczenia/egzaminu po przyjeździe studenta odbywa się na podstawie otrzymywanych z Uczelni Certyfikatów/Transkryptów. W przypadku nie osiągnięcia wymaganej do zaliczenia danego cyklu dydaktycznego liczby punktów ECTS, konieczne jest uzupełnienie punktów/ zaliczeń/egzaminów tak, by wyrównać ich niedobór. Uczelnia umożliwia, ułatwia indywidualne wyrównywanie różnic programowych. Wsparciem dla studentów wyjeżdżających i powracających jest koordynator Programu ERASMUS+, podejmujący ewentualne interwencje w nietypowych sprawach studentów uczestniczących w Programie.

Na Wydziale uruchomiony jest program ERASMUS+ (UMP ma podpisanych 28 umów dla ocenianego kierunku) zapewniający możliwość studiowania zagranicą, a także prowadzenie zajęć przez zagranicznych nauczycieli w ramach wymiany kadry (w ostatnim roku akademickim zrealizowano wyjazd jednego nauczyciela akademickiego nauczającego na ocenianym kierunku, a także wyjazd 35 studentów na studia oraz 41 na praktyki). W sumie w latach 2013-2016 na studia zagraniczne wyjechało 106 studentów, na praktyki zagraniczne 68 studentów. W ramach współpracy międzyuczelnianej z Uniwersytetami w Halle (Niemcy), Tbilisi (Gruzja), Kiszyniów (Mołdawia), Grodno (Białoruś), Chimbote (Peru), Edynburg (Szkocja), Aktobe (Kazachstan) w wyjazdach uczestniczyło łącznie 58 studentów.

Pracownicy Uczelni nie wykazują dużej aktywności w ramach wymiany międzynarodowej. E celu prowadzenia zajęć wyjechały dwie osoby a na wyjazdy szkoleniowe cztery osoby. Małe zainteresowanie kadry wyjazdami do zagranicznych uczelni wynika głównie z przyczyn ekonomicznych oraz niewielkiego przepływu informacji o możliwościach takich wyjazdów.

Wydział Lekarski I od wielu lat współpracuje, w zakresie podnoszenia kompetencji dydaktycznych kadry, z Uniwersytetem w Edynburgu, czego efektem jest m.in. udział nauczycieli akademickich w Summer School: Skills in Clinical Education. Ponadto pracownicy Wydziału uczestniczyli w spotkaniu partnerskim konsorcjum UCAN - Umbrella Consortium for Assessment Networks (organizacja zrzeszająca 60 uczelni partnerskich z 7 krajów), które m.in. organizuje szkolenia dla nauczycieli, tworzy bazy pytań i ma wpływ na rozwój nowych metod oceny i nauczania na uczelniach medycznych w Europie i na świecie, a także współpracują z Harvard Medical School w Bostonie w zakresie wykorzystywania nowoczesnych narzędzi dydaktycznych.

Studenci w minimalnym stopniu w programie MOSTUM; w roku akademickim 2015/2016 jeden student wyjechał z UMP, zaś dwóch przyjechało na studia do UMP. Studenci obecni podczas spotkania z Zespołem Oceniającym stwierdzili, że oferta kształcenia na macierzystej uczelni jest tak atrakcyjna, że niechętnie uczestniczą w programach wymiany międzynarodowej. Trzech studentów, którzy uczestniczyli w programie Erasmus+ stwierdzili, że dostęp do informacji oraz dokumentacji potrzebnych zarówno przed, jak i po wyjeździe jest kompletny. Studenci mogą liczyć na wsparcie odpowiedzialnych na programy naukowe

koordynatorów Wydziału, którzy oferują pomoc przy skompletowaniu i prawidłowym wypełnieniu dokumentacji.

Informacje nt. programów mobilnościowych studenci mogą pozyskać z zakładki Biura Współpracy Międzynarodowej. Znajdują się tam podstawowe informacje dotyczące programu Erasmus+, szczegóły oraz harmonogram rekrutacji oraz wykaz uczelni, z którymi-Uczelnia na podpisane umowy. Wymiana studencka w ramach programu Erasmus+ jest znacząca. Uczelnia wspiera studentów chcących studiować w innych (niż język angielski) językach organizując kursy w języku włoskim, hiszpańskim, portugalskim. W ramach omów bilateralnych uczelnia współpracuje z uczelniami w Edunburghu (Szkocja), Halle (Niemcy) i Kazachstanem. Efektem tej współpracy są wspólne publikacje naukowe w czasopismach posiadających IF. Uczelnia stara się uaktualnić ofertę nauczania poprzez zapraszanie nauczycieli z zagranicy w celu wygłoszenia wykładów m.in. z USA, Holandii, Finlandii i Niemiec.

Ogromnym atutem Uczelni jest oferta edukacyjna w języku angielskim

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Studenci mają świadomość, że mogą uczestniczyć w programach wymiany studenckiej Erasmus +. Procedury są im znane i mogą liczyć na wsparcie pracowników Wydziału podczas wypełniania wniosków jak również podczas rozliczenia wyjazdu. Słabą stroną jest niewielka mobilność kadry w ramach wyjazdów szkoleniowych czy w celu prowadzenia wykładów.

Uczelnia należy do ścisłej czołówki uczelni medycznych w Polsce oferujących studia medyczne w języku angielskim. Daje się zaznaczyć również poszerzenie oferty edukacyjnej o wykłady prowadzone przez wykładowców z zagranicy.

Dobre praktyki

Brak

Zalecenia

Brak zaleceń

Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia

7.1. Infrastruktura dydaktyczna oraz wykorzystywana w praktycznym przygotowaniu zawodowym

7.2. Zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne

7.3. Rozwój i doskonalenie infrastruktury

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

7.1 Bazę dydaktyczną Wydziału stanowią 2 sale wykładowe (im. Święcickiego, im. Różyckiego) mieszczące wszystkich studentów jednego roku. Nauka przedmiotów podstawowych realizowana jest w katedrach i zakładach, wyposażonych w nowoczesne sale seminaryjne i ćwiczeniowe. Nauczanie przedmiotów klinicznych odbywa się w 12 szpitalach, w tym w 6 klinicznych Uniwersytetu oraz na bazie obcej w Wielkopolskim Centrum Onkologii (4 jednostki), Wielkopolskim Centrum Pulmonologii i Torakochirurgii (2 jednostki), Centrum Medycznym HCP (1 jednostka), Szpitalu MSWiA (4 jednostki), Szpitalu Miejskim im. F. Raszei (2 jednostki), Wielospecjalistycznym Szpitalu im. J. Strusia (9 jednostek). Zwraca uwagę fakt realizacji programu w oparciu o rozproszoną bazę dydaktyczną.

Bazę dydaktyczną wizytowaną przez ZO wykorzystywaną do kształcenia studentów na ocenianym kierunku należy uznać za dobrą, jedynie warunki w Centrum Symulacji Medycznej są trudne ze względu na konieczność kształcenia dużej liczby studentów, a Zakład Medycyny Rodzinnej dysponuje tylko 1 poradnią własną co przy liczbie kształconych studentów jest niewystarczające. Również wzrastające potrzeby starzejącego się społeczeństwa uzasadniają uzupełnienie bazy zajęć praktycznych z medycyny rodzinnej.

Wydział korzysta z bazy własnej Uczelni oraz wykorzystuje bazę współpracujących z Wydziałem pracodawców, którzy udostępniają swoją bazę na potrzeby odbywania zajęć praktycznych oraz praktyk zawodowych. Baza w Klinikach oraz Szpitalach jest wystarczająca do realizacji zajęć co można było zaobserwować w trakcie hospitacji w Oddziale Medycyny Ratunkowej czy w Klinice Chorób Zakaźnych. Uczelnia dysponuje wieloma pracowniami oraz laboratoriami przeznaczonymi do realizacji zajęć praktycznych. W roku akademickim 2013/2014 oddano do użytku nowo wybudowane Centrum Biologii Medycznej. Znajduje się tam m.in.: Katedra i Zakład Genetyki Medycznej, Katedra i Zakład Patofizjologii, Katedra Psychiatrii, Laboratorium Międzywydziałowe i Zwierzętarń. Uczelnia dysponuje Centrum Symulacji Medycznej gdzie prowadzi się zajęcia metodami symulacji medycznej. Jednostka posiada nowoczesne pomieszczenia symulacyjne wraz z pomieszczeniem sterującym, dwa zaawansowane symulatory pacjenta, system pozwalający na zapis i późniejszą analizę działań studentów podczas scenariusza symulacyjnego. W czasie hospitacji zajęć studenci w 12-osobowej grupie mieli możliwość wykonywania samodzielnie różnych czynności symulowanych np. badanie pacjenta, zakładanie wkłucia czy defibrylacja. Centrum jest szeroko wykorzystywane w ramach zajęć obowiązkowych i fakultatywnych. Oprócz zaawansowanych scenariuszy symulacyjnych studenci mają możliwość przećwiczenia niektórych czynności medycznych na trenażerach (punkcja lędźwiowa, cewnikowanie pęcherza moczowego, konikopunkcja, zakładanie wkłucia centralnego, itp.)

Jednostka zapewnia bazę dydaktyczną, która pozwala na osiągnięcie kompetencji zawodowych właściwych dla kierunku lekarskiego oraz umożliwia dostęp do nowoczesnej technologii informacyjno-komunikacyjnej i zasobów bibliotecznych.

Baza dydaktyczna Jednostki jest systematycznie uzupełniana, modernizowana i rozbudowywana w miarę możliwości finansowych. Jednostka również uczestniczy w tym procesie m.in. poprzez współpracę z interesariuszami zewnętrznymi i realizację zewnętrznych grantów. Na UMP został utworzony Dział Zarządzania Majątkiem Uczelni, do obowiązków

którego należy okresowy przegląd infrastruktury dydaktycznej. Uczelnia regularnie dokonuje remontów ogólnodostępnych sal dydaktycznych, a także zakupu nowoczesnego wyposażenia. Niedawno oddano Centrum Biologii Medycznej, w budowie jest nowe, dwudziestokrotnie większe Centrum Symulacji Medycznej (planowane oddanie we wrześniu 2018 roku).. Regularnie unowocześniana jest Biblioteka w centrum Kongresowo-Dydaktycznym.

Pomieszczenia, w których znajdują się sale ćwiczeń, sale seminaryjne, poradnie i pracownie diagnostyczne są dobrze wyposażone i przystosowane dla osób z niepełnosprawnością ruchową. Wydział korzysta z ogólnodostępnych sal wykładowych i seminaryjnych Uniwersytetu. Dodatkowo jednostki prowadzące zajęcia dla studentów kierunku dysponują własnymi salami dydaktycznymi. Wydział korzysta również ze zmodernizowanych budynków m. in.: Centrum Kongresowo-Dydaktycznego, Centrum Biologii Medycznej, Centrum Innowacyjnych Technik Kształcenia. Ponadto studenci odbywają praktyki w szpitalach Uniwersyteckich oraz własnych placówkach medycznych. Studenci obecni podczas spotkania z ZO wyrazili pozytywne opinie nt. placówek, w których odbywają się zajęcia. Jako bardzo pozytywne podali odbywanie praktyk w placówkach publicznych (często słabiej wyposażonych niż szpitale Uniwersyteckie). Uważają, że dzięki temu po studiach mają pełną wiedzę na temat istniejących placówek służby zdrowia.

Podczas spotkania z ZO studenci wskazali potrzebę wyposażenia większej liczby sal w stanowiska z systemem do egzaminowania. Obecna liczba stanowisk w ich opinii nie potrafi sprostać stale powiększającej się liczbie studentów. Studenci wyżej wymieniony problem zgłaszali władzom wydziału poprzez swoich przedstawicieli, jednak do tej pory problem nie został rozwiązany.

7.2. Studenci mają do dyspozycji bibliotekę, w której w opinii studentów znajdują się wszystkie pozycje książkowe wymagane przez nauczycieli akademickich w sylabusach. Studenci obecni podczas spotkania z ZO jako ewidentny plus wskazali godziny otwarcia biblioteki (można przebywać tam do północy). Biblioteka Główna mieści się na terenie Centrum Kongresowo-Dydaktycznego, posiada powierzchnię ok. 7.250 m² i ok. 500 miejsc; czynna jest 7 dni w tygodniu godzinach od 8 do 24 w dni powszednie i od 9 do 24 w soboty i niedziele. W Bibliotece znajduje się 6 kabin do pracy indywidualnej i trzy 12-osobowe pokoje do pracy zespołowej; wszystkie wyposażone w stanowiska komputerowe. Na terenie Biblioteki dostępnych jest dla użytkowników 104 komputery, ponadto dostępna jest bezprzewodowa sieć internetowa EduRoam. Witryna Biblioteki Głównej zapewnia dostęp do katalogów bibliotecznych, baz bibliograficznych oraz umożliwia korzystanie z czasopism elektronicznych, e-książek i usług informacyjnych bez ograniczeń czasowych również z komputerów domowych i sprzętu mobilnego. W Bibliotece zainstalowane są urządzenia do automatycznego wypożyczania i zwrotu materiałów bibliotecznych.

Księgozbiór Biblioteki Głównej obejmuje ponad 355 tysięcy woluminów z obszaru nauk medycznych, w tym 278 tysięcy wydawnictw zwartych i 77 tysięcy woluminów czasopism oraz 10 tysięcy jednostek zbiorów specjalnych. Na liście bieżących tytułów czasopism drukowanych znajduje się 287 tytułów czasopism polskich i 53 tytuły czasopism zagranicznych oraz w wersji elektronicznej 16334 tytuły. Biblioteka zapewnia dostęp do elektronicznych baz bibliograficznych (30), baz podręcznikowych (8) i czasopism on-line.

Studenci mają zapewniony dostęp do wszystkich, wymienionych w sylabusach, źródeł bibliograficznych. Biblioteka zapewnia studentom ocenianego kierunku aktualne piśmiennictwo, zalecane w sylabusach przedmiotów, mające na celu osiągnięcie efektów w zakresie umiejętności związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym; wielkość zasobów przystosowana jest do liczby studentów na kierunku.

7.3. Uczelnia pozyskała środki finansowe na budowę i wyposażenie Centrum Symulacji Medycznej, którego uruchomienie ma nastąpić w 2018 roku.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Bazę dydaktyczną, w której odbywają się zajęcia, należy uznać za dobrą, umożliwiającą realizację programu, osiągnięcie założonych efektów kształcenia.. Oceniana jednostka zapewnia bazę dydaktyczną do prowadzenia zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem do zawodu, umożliwiającą uzyskanie umiejętności zgodnych z aktualnym stanem praktyki związanej z ocenianym kierunkiem studiów. Mocną stroną jest dbałość o systematyczny rozwój nowoczesnej infrastruktury. Studenci korzystają z rozbudowanej infrastruktury uczelni którą podczas spotkania z ZO zaopiniowali jednoznacznie pozytywnie. W ich opinii należy jedynie zwiększyć liczbę sal z stanowiskami z systemem do egzaminowania

Dobre praktyki

Pozyskanie środków finansowych na budowę Centrum Symulacji Medycznej. Nowoczesny i bardzo dobrze wyposażony budynek biblioteki otwarty do północy

Zalecenia

- Wskazane byłoby rozważenie możliwości uruchomienia jeszcze co najmniej jednego gabinetu medycyny rodzinnej.
- Wyposażenie większej liczby sal w stanowiska z systemem do egzaminowania

Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągnięcia efektów kształcenia

8.1. Skuteczność systemu opieki i wspierania oraz motywowania studentów do osiągnięcia efektów kształcenia

8.2. Rozwój i doskonalenie systemu wspierania oraz motywowania studentów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

8.1 Studenci każdego roku mają przypisanego swojego opiekuna, który pomaga im wdrożyć się w procedury studiowania na I roku studiów a także wspomaga rozwiązywanie problemów pojawiających się w całym cyklu kształcenia. Dodatkowo studenci wybierają spośród siebie starostę oraz starostę ekonomicznego (wspomagającego studentów w kwestiach pomocy materialnej – po odbytych szkoleniach). W opinii studentów wyżej wymienione formy pomocy są wystarczające. Studenci obecni podczas spotkania z ZO bardzo pozytywnie ocenili pracę dziekanatu i pomoc świadczoną przez pracowników dziekanatu. Godziny otwarcia w dziekanatu są dostosowane do potrzeb tej grupy społeczności akademickiej. Obecni podczas spotkania z ZO studenci jednogłośnie stwierdzili, że wykładowcy są dostępni dla studentów poza zajęciami dydaktycznymi podczas dyżurów. Godziny dyżurów są wg studentów odpowiednie. Dodatkowo w Uczelni funkcjonuje Rada Pedagogiczna, której członkami są również studenci. Podczas spotkań Rady są również poruszane problemy studentów. W miarę możliwości problemy te są rozwiązywane na bieżąco.

Wśród mocnych stron studiów na kierunku Lekarskim studenci wymienili: sesję ciągłą (zaliczanie egzaminów bezpośrednio po zakończeniu bloków zajęć), możliwość korzystania z platformy ułatwiającej procedurę zaliczania testów, dostęp do bardzo dobrze wyposażonej biblioteki oraz możliwość wybrania jednego z trzech terminów zaliczenia przedmiotów.

W uczelni funkcjonuje prężnie działający Samorząd Studentów, który realizuje szereg aktywności, których adresatami są nie tylko studenci ale również pracownicy Uczelni i mieszkańcy Poznania. Przedstawiciele studentów wymienili następujące inicjatywy: dzień adaptacyjny z organizacjami studenckimi, wyjazd integracyjny dla studentów, campus studencki, szkolenia z praw i obowiązków studenta dla studentów I roku, bal medyka oraz liczne akcje charytatywne. Samorząd otrzymuje wsparcie organizacyjne (od władz i pracowników wydziału) oraz finansowe (od władz uczelni). Studenci działający w organach samorządu studentów obecni podczas spotkania z ZO bardzo pozytywnie ocenili współpracę Samorządu z – Władzami Uczelni/Wydziału.

Na Wydziale funkcjonują również koła naukowe, których działalność wspierana jest przez władze i wykładowców. Działające koła oferują studentom możliwość zdobycia dodatkowych doświadczeń np.: organizując akcje wolontarystyczne w Szpitalnych Oddziałach Ratunkowych. Członkowie kół naukowych uczestniczą i organizują konferencje naukowe a także są zaangażowani w zdobywanie grantów naukowych.

Biuro Karier UMP funkcjonuje w wizytowanej Uczelni od 24 listopada 2008 roku. Od września 2016 roku działa w ramach Działu Promocji i Karier. Kierownik Działu Promocji i Karier jest członkiem Uczelnianego Zespołu ds. Jakości Kształcenia oraz członkiem Senatu UMP.

Do podstawowych zadań Biura Karier należą działania pomagające studentom i absolwentom w poruszaniu się na rynku pracy - pomoc w sporządzaniu dokumentów aplikacyjnych, przygotowanie do odbycia rozmowy kwalifikacyjnej, informowanie o ofertach pracy, staży i wolontariatów. By spełnić oczekiwania studentów do współpracy zapraszane są firmy i instytucje związane z branżą medyczną np. ZUS, Med.-Polonia Prywatne Szpitale Specjalistyczne, Serwis personalny sp.zo.o.

Drugą grupą działań jest doradztwo zawodowe prowadzone przez dyplomowanego doradcę, który prowadzi cykliczne szkolenia z kompetencji miękkich w tym umiejętności komunikowania się. Studenci mogą też uzyskać indywidualną pomoc od doradcy w zależności od indywidualnych potrzeb. Działalność doradcy nakierowana jest na wspieranie studentów, radzeniu sobie z trudami przyszłej pracy oraz umiejętności samodzielnego, świadomego planowania przyszłej kariery.

Trzecią ważną grupą działań Biura Karier jest monitorowanie losów zawodowych absolwentów na podstawie Zarządzenia Rektora nr 65/2015. Czwarty monitoring dał zwrot ankiet w wysokości ok. 20,45%. Absolwenci zaopiniowali potrzeby w dziedzinie zwiększenia liczby godzin zajęć praktycznych w tym symulacyjnych oraz dokończenia umiejętności z zakresu prowadzenia dokumentacji medycznej, wypisywania recept czy zwolnień lekarskich. Zaowocowało to nawiązaniem współpracy na mocy listu intencyjnego z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych w formie wykładów, szkoleń, konsultacji dla studentów, doktorantów i pracowników UMP.

Inne zadania realizowane przez Dział Promocji i Karier ukierunkowane na aktywizację zawodową studentów to: Noc Szkoleń, projekt Lider w Ochronie Zdrowia, warsztaty Soft Skills in medicine (zarządzanie czasem), wsparcie procesu nauczania onkologii w polskich uczelniach medycznych we współpracy z Ministerstwem Zdrowia (nadzór nad filmem instruktażowym z zakresu komunikacji z pacjentem onkologicznym), spotkania promujące wolontariaty. Dział ten z dużym zaangażowaniem i wkładem pracy prowadzi projekt „Leczymy z Misją” mający na celu wykorzystanie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji wolontariuszy lekarzy i studentów w ekstremalnych warunkach Czarnego Łądu.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Studenci uzyskują szerokie wsparcie od władz wydziału i dedykowanych pracowników bezpośredniego kontaktu. Studenci mogą liczyć na wsparcie wykładowców poza zajęciami. Życie studenckie w bardzo urozmaicony i dostosowany do potrzeb studentów animują działające organizacje studenckie i koła naukowe.

Uczelnia wspiera skutecznie studentów w procesie wchodzenia na rynek pracy poprzez liczne działania aktywizujące studentów. Główne działania to: organizowanie spotkań z pracodawcami, analizowanie rynku pracy, pozyskiwanie informacji o aktualnych miejscach pracy, monitoring losu absolwentów oraz doradztwo zawodowe.

Dobre praktyki

- Możliwość wyboru jednego z 3 pierwszych terminów egzaminów dzięki czemu studenci mogą odpowiednio zaplanować rozkład zaliczeń przedmiotów;
- Sesja ciągła umożliwiająca studentom zaliczanie bloków przedmiotów bezpośrednio po zakończeniu zajęć

Zalecenia

Brak zaleceń.

4. Ocena dostosowania się jednostki do zaleceń z ostatniej oceny PKA, w odniesieniu do wyników bieżącej oceny

Zalecenie	Charakterystyka działań doskonalących oraz ocena ich skuteczności
Program nauczania wymaga powtórnego, schematycznie ujednoliconego opracowania „sylabusów”, tak dla treści podstawowych jak i kierunkowych oraz wnikliwej korekty;	Znaczna poprawa, ale zalecenie jest nadal aktualne. Nie zostały w pełni zrealizowane wszystkie zalecenia z poprzedniej wizytacji, system doskonalenia programu kształcenia wymaga korekty o czym świadczą problemy m.in. z punktacją ECTS. W jednostce nie funkcjonują także mechanizmy oceny i zapewnienia dostępności i aktualności informacji o procesie kształcenia.
Studenckie grupy ćwiczeniowe odbywające zajęcia kliniczne, maksymalnie powinny liczyć 5 studentów;	Zajęcia odbywają się w grupach 6 osobowych
Ankiety studenckie, wypełniane w jednostkach po zakończeniu każdego cyklu nauczania, powinny być obligatoryjnie wypełnione we wszystkich jednostkach dydaktycznych.	<u>Zwrotność wypełnionych ankiet jest niewielka</u>

Przewodniczącą Zespołu oceniającego:

Prof. dr hab. n. med. Krystyna Sztefko

